

HATÁRŐRIZETI ÉS HATÁRRENDESZETI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI TEVÉKENYSÉG, KIEMELT FIGYELEMMEL A HADTUDOMÁNYRA ÉS A RENDESZETTUDOMÁNYRA 1967-2015

A határőrizeti és határrendészeti kutatások során fontosnak tartom a katonai, illetve nemzetvédelmi, valamint a rendészeti felsőoktatásban folytatott határőrizeti és határrendészeti tudományos diákköri tevékenység vizsgálatát is, mert a múltban számos – a jelennek és a jövőnek szóló – tapasztalatot és tanulságot fedhetünk fel.

A felsőoktatási tehetséggondozás leghatékonyabb formái a tudományos diákkörök. Az országos tudományos diákköri konferencia-sorozat célja a tehetséges hallgatók munkájának megbecsülése, a tanár-hallgató kapcsolatok erősítése, támogatása, a hallgatói tudományos tevékenység országos nyilvánossága és elismerése. Az országos konferencia a legkiválóbb egyetemisták és főiskolások tudományos és művészeti eredményeinek bemutatási és értékelési fóruma, amely ösztönözi az intézményi hallgatói tudományos tevékenységet, egyúttal támogatja és elismeri annak résztvevőit, azaz a tehetséges hallgatókat és mestereiket/témavezetőiket, valamint segítséget ad a kutatómunkában a továbbhaladáshoz, a szakmai kibontakozáshoz és a pályakezdéséhez.¹ Az első intézményi tudományos diákköri konferenciát (ITDK) az Eötvös Loránd Tudományegyetem (ELTE) és a Veszprémi Vegyipari Egyetem (VVE) rendezte 1951-ben. Az ITDK-k széles körben elterjedtek és 1955-ben megszervezték a Tudományos Diákkörök (Első) Országos Konferenciáját (I. OTDK), amelyen 109 pályamunkát mutattak be a résztvevők, 19 szakkonferencia keretében.² Az OTDK-k jelölése római számokkal és törtvonallal a megrendezés éve: I/1955. II/1956. III/1959. IV/1960. V/1962. VI/1963. VII/1965. VIII/1967. IX/1970. X/1972. XI/1973. XII/1975. XIII/1977. XIV/1979. XV/1981. XVI/1983. XVII/1985. XVIII/1987. XIX/1989. XX/1991. XXI/1993. XXII/1995. XXIII/1997. XXIV/1999. XXV/2001. XXVI/2003. XXVII/2005. XXVIII/2007. XXIX/2009. XXX/2011. XXXI/2013. XXXII/2015.³

1. Határőrizeti tudományos diákköri tevékenység a katonai felsőoktatásban 1967-1989

Az 1967-ben létesített Kossuth Lajos Katonai Főiskola (KLKF), a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskola (ZMKMF) és a Kilián György Repülő Műszaki Főiskola (KGYRMF), haladéktalanul bekapcsolódott a tudományos diákköri mozgalomba. Az intézmények zártsága és a tananyagok nagy részének minősítése nem kedvezett a diákköri tevékenységnek. Azonban a „nyílt” témák kutatásával a hallgatók egyre lelkesebben vettek részt az intézményi és az országos konferenciákon. Különösen ösztönzőleg hatott az kedvezmény, miszerint a kiemelkedő pályamunkákat a tanszékek elfogadhatták

¹ Forrás: <http://otdt.hu/hu/cms/otdk/> (letöltés ideje: 2015.08.03.)

² Cziráki Szabina – Szendrő Péter: Hat évtized, harminc OTDK – változatlan célok, növekvő tekintély. Forrás: <http://www.matud.iif.hu/2012/02/17.htm>; (letöltés ideje: 2015.08.02.)

³ Balogh Judit – Máté Gábor: Fejezetek az állam- és jogtudományok országos konferenciáinak történetéből. Forrás: http://otdk2011.ajk.pte.hu/tartalom/szekcio_tortenet.pdf (Letöltés ideje: 2015.08.20.)

évfolyammunkaként, illetve szakdolgozatként. Ugyancsak a diákköri kutatás fejlesztése érdekében, az 1970-es évektől a tanárok munkaértékelésének egyik összetevője lett a tudományos diákköri tevékenység támogatása is.

A parancsnoki profilú KLKF hallgatói – és köztük határőrök is – 1973-ban Szegeden a Pedagógusjelöltek II. Országos Találkozásán (II. PJOT), majd 1974-ben Szombathelyen a III. PJOT-on több pályamunkával versenyeztünk. A pedagógiai tanár, határőr-szaktanár és határőrhallgató közötti tudományos együttműködés mennyiségi és minőségi fejlődését hűen kifejezi, hogy 1982-1986 között a hallgatók 178 pályamunkát készítettek és azok közül 118 valamilyen elismerésben részesült.⁴ Közöttük pl. Tanyik József hallgató, aki pedagógiai témájú dolgozatával az 1983. évi XVI. OTDK-án I. helyezést ért el.⁵ Szintén elismeréssel kell szólni a ZMKMF-ről is, így a hadtáp és pénzügyi szakos hallgatókról, akik eredményesen szerepeltek a Gazdasági Főiskolák Országos Tudományos Diákköri Konferenciáin. Ugyancsak figyelmet érdemelnek a KGYRMF hallgatói is, akik a polgári felsőoktatási intézmények műszaki, technikai és számítástechnikai tudományos találkozóin versenyeztek.

Az 1980-as években négy alkalommal megrendezték a Katonai Főiskolák Tudományos Diákköri Konferenciáját (KFTDK), amelynek a Rendőrtiszti Főiskola is résztvevője volt.

A Minisztertanács 1953-ban főiskolai rangú intézménnyé minősítette a Honvéd Akadémiát, amely 1955-ben felvette a Zrínyi Miklós Katonai Akadémia (ZMKA) nevet. Az MT határozat a tanulmányi időt három évre emelte és előírta, hogy 1955 ősztől kezdve kizárólag középiskolai végzettségű tiszteket lehet felvenni. A feltételek további javulását eredményezte az 1960-as évek közepétől egyre magasabb színvonalon folytatott tisztképzés, amelynek elvégzésével felkészültebb tisztek kerültek ki a csapatokhoz, majd az 1970-es években a csapatoktól az akadémiára, hallgatóra. A további fejlesztés irányában hatott az intézményi Tudományos Tanács által 1975-ben kiadott, „A ZMKA hallgatóinak a tudományos munka végzésére és irányítására való felkészítésének irányelvei” c. dokumentum. Az irányelvekben „egyértelműsítették, hogy a hallgatók tudományos munka végzésére és irányítására való felkészítésének céltudatos és hatékony segítése az akadémia minden vezetőjének, szervének, testületének és tanárának fontos szolgálati kötelessége. Minden rendelkezésre álló eszközzel és arra alkalmas módon támogatni kell a tudományos diákkörök működését.”⁶ Az első akadémiai diákkörök az 1975/76. tanévben szerveződtek intézményi szinten összehangolt és irányított hallgatói tudományos diákkörökké, így a Határőrizeti Tudományos Diákkör is. Az 1977/78. tanévtől kezdve évente meghirdették a hallgatói tudományos pályázatokat. Kezdetben az intézményi rendezvények jelentették a megmérettetés fórumait, majd – különösen az oktatásról szóló 1985. évi I. törvényt követően – az akadémisták számára is természetessé vált az OTDK adekvát szekcióiban való versenyzés. Az eredmények hasznosítása érdekében 1980-ban megjelent a „Hallgatói Közlemények”, majd 1985-ben a „Hallgatói Tudományos Élet Hírei” c. periodika. A ZMKA Határőr Tanszéken 1982-1986 között összesen 95 pályamunka született, és azok

⁴ Stefán Géza: Előterjesztés a belügyi oktatási intézmények és a kutatóhelyi tudományos bizottságok közti munkakapcsolatok továbbfejlesztésére – 1986. X. 31. (NKE RTK Ügyviteli Iroda [a továbbiakban: ÜVI]; sz: 54-189/3/1986)

⁵ Forrás: <http://tortenesz.extra.hu/tanyik-jozsef/> (letöltés ideje: 2016. 05. 13.)

⁶ Bölcsföldi József: A hallgatói tudományos tevékenység kialakulása és fejlődése a ZMKA-án 2. rész. Akadémiai Közlemények 1989/156. 153-184. o.

közül 82 pályamunkát különböző elismerésekben részesítettek.⁷ Az akadémián 1989-ben 19 hallgatói tudományos diákkör működött, amelyek összesen 26 intézményi rendezvényt szerveztek.⁸

2. Rendészeti tudományos diákköri tevékenység a Rendőrtiszti Főiskolán 1971-1989

A tudományos-önképzőkori tevékenység a jogelőd BM Központi Tiszti Iskola Rendőrtiszti Akadémián (RAK) kezdődött meg.⁹ Az 1970-ben alapított Rendőrtiszti Főiskolán (RTF) evidens módon folytatódott a tudományos diákköri tevékenység, kezdetben négy, majd rövid időn belül hat újabb tudományos diákkörrel. A hallgatók 1973-tól minden OTDK-án indultak, főként az állam- és jogtudományi, illetve a társadalomtudományi szekcióban. 1974-ben létrehozták az Intézményi Tudományos Diákköri Tanácsot (ITDT) és hatályba lépett a Tudományos Diákkörök Működési Szabályzata.

Az 1975-1981 közötti hét évben az RTF hallgatói az országos konferenciákon – különösen a jogi, pedagógiai, pszichológiai és közművelődési szekciókban – összesen 30 tudományos diákköri pályamunkát mutattak be.¹⁰ A legelső országos sikert az ELTE által megrendezett 1975. évi XII. OTDK Állam- és Jogtudományi Szekcióban (ÁJTSZ), az „Idegenforgalom és a bűnözés” c. pályamunkával elért II. helyezés hozta meg az RTF-nek.¹¹ Kiemelést érdemel, hogy az 1981. évi XV. OTDK Oktatástechnikai és Tantárgypedagógiai Szekcióban Nívódíjat kapott Tóth Lajos III. éves hallgató.¹² Az 1980-1985 közötti ciklusban a hallgatók összesen 61 pályaművel versengtek és 29 helyezést értek el.¹³ Az 1982 és 1986 közötti négy tanévben 101 pályamunka született, amelyek közül 48 különféle elismerésben részesült.¹⁴ Az RTF 1988-ban megrendezhette a IV. KFTDK-át, amely egyúttal az utolsó is volt, ugyanis 1989-ben debütált az OTDK Hadtudományi Szekciója.

3. Határőrizeti és határrendészeti tudományos diákköri tevékenység, kiemelt figyelemmel az OTDK Hadtudományi Szekcióra 1989-2007

Az 1987. évi XVIII. OTDK időszakában megalakult az OTDK Hadtudományi Szekciója (HTSZ), és 1989-től önálló szekcióban bizonyíthatták tudományos munkára való alkalmasságukat a katonai, a rendészeti és a polgári felsőoktatási intézmények hadtudományi pályamunkákkal regisztrált hallgatói.¹⁵ A HTSZ-t legelső alkalommal a ZMKMF rendezte meg 1989-ben, a XIX. OTDK keretében. A szekcióban nyolc egyetem

⁷ Stefán Géza: i.m.

⁸ Bölcshölgyi József: A hallgatói tudományos tevékenység 1989. évi eredményei a ZMKA-án. Akadémiai Közlemények 1990/161. 219-231. o.

⁹ Lakatos János: Az RTF tudományos diákköri munkájához. In: Harai Dénes: Tudomány és biztonság – A had- és rendészettudományi hallgatók tudományos diákköri munkájának története; ZMNE Budapest, 2011. Forrás: <http://hbk.uni-nke.hu/kutatas-es-tudomanyos-elet/kari-tudomanyos-diakkor/otdk-s-tortenetunk>; (Letöltés ideje: 2015.08.08.)

¹⁰ Györök Ferenc: Tízéves az RTF. BM Szemle 1981/9. 8-9. o.

¹¹ A hallgató nevét és konzulensét nem sikerült megállapítanom

¹² Vö. RTF PK 5/1981. IV. 24. sz. parancsa

¹³ Forrás: Jelentés az RTF 1980-1985 közötti ötéves tevékenységének értékeléséről és a következő ötéves időszak fő feladatairól (irattári szám: 15-4/7/1985)

¹⁴ Stefán Géza: i.m.

¹⁵ A HTSZ mellett természetesen továbbra is indulhattak más, profilbarát szekciókban is a katonai, illetve a rendészeti felsőoktatási hallgatók

és főiskola hallgatói vettek részt, akik 14 tagozatban összesen 113 pályamunkát mutattak be.¹⁶

A KLFK BM Határőr Tanszéken az 1990-es években is gondot fordítottak a tehetséggondozásra. „A tanszék hallgatóinak és oktatóinak dicséretére szolgál, hogy 1993-ban a XXI. OTDK-ról a határőr hallgatók közül négyen, hét különféle elismerést hoztak el a pályamunkájukkal” – olvasható a Határőrség 1993-1994. évkönyvében.¹⁷

A ZMKA hallgatóinak szorgalmát és versenyszellemét tükrözi, hogy 1993-ban az akadémia a HTSZ-ben részt vevő intézmények közötti rangsorban megszerezte a legjobb helyezést.¹⁸ Az elődök jó példáit követve, az 1995-ben létrehozott Zrínyi Miklós Nemzetvédelmi Egyetemen (ZMNE), majd annak Határrendészeti és Védelmi Tanszékén is jó színvonalon folyt a határőrhallgatók foglalkoztatása a tudományos diákköri munkában, illetve a tehetséggondozás más munkaformáiban. Ugyancsak a ZMNE javára kell írni, hogy több alkalommal lehetőséget biztosított az együttműködő külföldi katonai felsőoktatási intézményeknek is a hallgatói tudományos diákköri pályamunkák benyújtására és megmérettetésére, így pl. 1999-ben hét, majd 2007-ben négy külföldi partnerintézmény hallgatói versenyezhettek.¹⁹

Az RTF hallgatóinak széles körű nyitottságát jellemezte, hogy az 1991. évi XX. OTDK-án – az állam- és jogtudományi, hadtudományi, humántudományi, tantárgy-pedagógiai és oktatástechnikai, valamint társadalom-tudományi szekciókban – összesen 60 dolgozattal vettek részt és 41 díjat, elismerést szereztek.²⁰ Az 1992-ben létesített RTF Határrendészeti Tanszék a kezdetektől fogva figyelmet fordított a tudományos diákköri tevékenységre. A tanszék első tanévében máris két tudományos diákköri dolgozat született, és mindkettőt díjazták is az ITDK-án. Attól kezdve egyre több határrendészeti hallgató aktivizálódott a tudományos diákkörökben. Az 1993/94. tanévben: 11 dolgozat és két díj; 1994/95: öt dolgozat és egy díj; 1995/96: hét dolgozat és hat díj; 1996/97: hat dolgozat (Bodócsi Mihály hdgy; Hautzinger Zoltán fhdgy; Nagy Ákos hdgy; Lisztes Mihály hdgy; Nagy István hdgy; Prikler István tzs.) és öt díj. Az 1995. évi XXII. OTDK Állam- és Jogtudományi Szekciójában (ÁJTSZ) első alkalommal versenyezhetett „rendőrtisztis” határrendészeti hallgató: Vájlok László „Az államhatárral összefüggő bűncselekmények” című pályamunkájával Nívódíjat nyert; témavezetője (tv) Lovas Attila szds. volt.

Az 1999. évi XXIV. OTDK HTSZ-t a Bolyai János Katonai Műszaki Főiskola (BJKMF) rendezte. A szekcióban összesen nyolc felsőoktatási intézmény hallgatói versenyeztek. A felsőoktatási határőr és határrendészeti tanszékekről 19 határőr, illetve határrendészeti hallgató kapott meghívást: a ZMNE-ről két egyetemi és hét főiskolai hallgató; a BJKMF-ről három, illetve az RTF-ről hét hallgató. A különböző tagozatokban a határőrök közül I. helyezést ért el: Benczúr Attila alez. (ZMNE Budapest), Siska Gábor

¹⁶ Szenes Zoltán: A hallgatói tudományos diákköri munka helyzete. Akadémiai Közlemények 1990/161. 211-218. o.

¹⁷ Kőműves József – Krisán Attila – Ugró Szilárd (szerk.): A Határőrség évkönyve 1993-94. Határőrség Országos Parancsnoksága. Budapest, 109. o.

¹⁸ Az eredményesség tárgyilagos elismerése mellett ne feledjük azonban, hogy az akadémiai hallgatók a praxisból érkeztek, ahol szakfőiskolát végzett tisztként éveken keresztül a kutató-kidolgozó tevékenységben is jelentős gyakorlati tapasztalatokra tettek szert

¹⁹ Harai Dénes: A Had- és Rendészettudományi hallgatók Tudományos Diákköri munkájának története. Forrás: <http://hhk.uni-nke.hu/kutatas-es-tudomanyos-élet/kari-tudomanyos-diakkor/otdk-s-tortenetunk>. Letöltés ideje: 2015.08.08.

²⁰ Parádi József: Tudományos diákköri tevékenység az RTF-en. In: Kellner András (szerk.): 20 éves az RTF. Budapest, 1991. 31-32. o.

örgy. (RTF) és Ipacs Róbert zls. (BJKMF). Értékes II. helyezést értek el: Zámbó Péter fhdgy. (RTF) és Hortobágyi Dániel zls. (ZMNE Szentendre). III. helyezést ért el: Révész Szabolcs hdgy. (RTF). A helyezéseken kívül összesen öt különdíjat is kaptak. Megalapozottan foglalhatta össze a tapasztalatokat Dr. Varga János hőr. alez., az RTF mb. határrendészeti tanszékvezetője: „megállapítható, hogy tradícióinkhoz méltóan képviselték a Határőrséget, s bizvást kijelenthető, hogy a határőrségi tudományos kutatás személyi utánpótlása is erősödött.”²¹

A 2001. évi XXV. OTDK HTSZ-t a ZMNE Vezetés- és Szervezéstudományi Karán (ZMNE VSZTK) tartották.²² Nyolc felsőoktatási intézményből 107 pályamunkát mutattak be. Határrendészeti hallgatók az elismerésben részesítettek között:

- Tóth Gusztáv hőr. szds. (ZMNE HTK) Hadtörténelem I. Tagozatban; III. h; + könyvjutalom;
- Kovács Zsolt hőr. örgy. (ZMNE HTK) Hadtörténelem III. Tagozatban; II. h; + különdíj (KD);
- Szentes Ferenc hőr. zls. és Bakai Kristóf Péter hőr. hallg. (ZMNE HTK) Határrendészet és Védelem I. Tagozatban; I. h;
- Szendrei János hőr. törm. (ZMNE HTK) Határrendészet és Védelem I. Tagozatban; II. h;
- Fórizs Eszter hőr. törm. (RTF) Határrendészet és Védelem I. Tagozatban; III. h;
- Kuntner Andrea hőr. zls. (ZMNE VSZTK) Határrendészet és Védelem I. Tagozatban; KD;
- Tóth Elek hőr. hdgy. (ZMNE HTK) Határrendészet és Védelem I. Tagozatban; KD;
- Draskóczi József hőr. örgy. (ZMNE HTK) Határrendészet és Védelem II. Tagozatban; I. h; +KD;
- Nagy Sándor hőr. örgy. (ZMNE HTK) Határrendészet és Védelem II. Tagozatban; II. h; +KD;
- Barna Ferenc hőr. örgy. (ZMNE HTK) Határrendészet és Védelem II. Tagozatban; III. h; +KD;
- Sebestyén Attila hőr. örgy. (ZMNE HTK) Katonai Informatika Tagozatban; III. h;
- Bálint Attila hőr. mk. örgy. (ZMNE HTK) Határrendészet és Védelem II. Tagozatban; KD;
- Czukor Gergely hőr. zls. (ZMNE BJKMFK) Katonai Kommunikáció Tagozatban; könyvjutalom;
- Szurcsik Zoltán hőr. törm. (ZMNE HTK) Rendvédelem és Rendvédelem-történet Tagozatban; II. h;
- Cingul Edina határrendészeti hallg. (RTF) Rendvédelem és Rendvédelem-történet Tagozatban; KD;
- Johanesz Zsolt hőr. hallg. (ZMNE HTK) Határrendészet és Védelem II. Tagozatban; KD.

A 2003. évi XXVI. OTDK HTSZ határrendészet és határvédelem tagozatában az RTF határrendészeti hallgatóinak eredményei.²³

²¹ Varga János: A felsőoktatási intézmények határőr hallgatóinak tudományos diákköri tevékenysége a XXIV. OTDK tükrében. Határőrségi Tanulmányok 2000/1. 154-179. o.

²² Forrás: <http://www.zmne.hu/tanszkek/ehc/otdk/hor2.html> (letöltés ideje: 2016.05.12.)

- Csupor Zoltán: Az embercsempészség elleni küzdelem a határőrizeti kirendeltségen; III. h.+KD; tv: Vass Ferenc; Nagypál Krisztián: A titkos információgyűjtés szerepe a felderítésben és a bizonyításban, jogszabályi fejlődése a rendszerváltozás után; KD; tv: dr. Jung Sándor;
- Szabó Anita: A menedékjog intézménye a Magyar Köztársaságban; KD; tv: Vass Ferenc;
- Szkárosi Éva: Az idegenrendészet jogi szabályozása, jogharmonizációs kötelezettségeinkre tekintettel; helyezést nem ért el; tv: Vass Ferenc;
- Láposi Szilvia: A határrendészeti igazgatási szakismeretek oktatása az RTF-en; helyezést nem ért el; tv: Vass Ferenc.

A 2005. évi XXVII. OTDK HTSZ-t a ZMNE Bolyai János Katonai Műszaki Főiskolai Kara (BJKMFK) rendezte. A szekcióban 12 intézményből 109 hallgató vett részt. A határrendészeti mérleg: nyolc szerző, hét téma és 16 elismerés (hét különdíj, három tárgyjutalom).²⁴

- Zán Krisztina (ZMNE): A Határőrség nemzetközi tevékenysége az Európai Unió csatlakozás és a schengeni felkészülés tükrében, különös tekintettel a protokoll tevékenységre; I. h;
- Zseli Attila (ZMNE): A schengeni vízum kibocsátása, sajátosságai és hamisításának tapasztalatai; I. h.
- Nagy Lászlóné (ZMNE): Menekültpolitika uniós sztenderek alapján; II. h;
- Szigeti Béla (RTF): Bevetési szervek alkalmazása a migrációs háló működtetése során – az "Őszirózsa 2004" akció megtervezése és végrehajtása; II. h;
- Székely Zoltán - Bugnits Richárd (RTF): Rendvédelem-történeti Füzetek repertórium; II. h;
- Gajdáné Bada Éva (RTF): A visszautasítási őrizet elrendelésének szabályai, gyakorlati végrehajtása a Kiskunhalasi Határőr Igazgatóságon; III. h;
- Gáspár Gyula (RTF): A világ menekültjeinek helyzete fél évszázad tükrében; IV. h.

Küldődíjat kaptak: *Török Sándor* hőr. alez., *Gábor Gábor* hőr. szds., *Bartus Gábor* hőr. zls., *Eleki Zsolt* hőr. hallg. és *Zán Krisztina* hőr. alez. (valamennyien ZMNE); *Gáspár Gyula* hr. hallg. (RTF). Tárgyjutalomban részesültek: *Cseh Krisztián* hőr. hallg., *Balogh Gábor* hőr. szds. és *Zán Krisztina* hőr. alez. (valamennyien ZMNE).

Kimagasló eredményességgel zárult a 2007. évi XXVIII. OTDK HTSZ. A nyolc felsőoktatási intézményből bemutatott 77 pályamunka között a határrendészet és határvédelem tagozatban 21, valamint a hadtörténelem és rendvédelem-történet tagozatban egy, azaz összesen 22 dolgozat (az összes pályamunka 28,6%-a) versengett, és valamennyi hallgató valamilyen elismerést (I-III. helyezést és/vagy különdíjat) szerzett.²⁵ Oly' magas volt a határrendészeti és határvédelmi tárgyú pályamunkák száma, hogy három tagozatot szerveztek a bemutatásukhoz.

²³ Forrás: A 2003. évi XXVI. OTDK Hadtudományi Szekció eredményei. Forrás: http://www.zmne.hu/Forum/03aprilmaj/tdk_.htm (Letöltés ideje: 2015.08.20.)

²⁴ Parádi József: A XXVII. OTDK (IX.) Hadtudományi Szekció 2005. Forrás: http://users.atw.hu/szbrmtt/RTH/RTH_XIII-XVevf_22-26sz.pdf (Letöltés ideje: 2015.08.20.)

²⁵ Forrás: 2007. évi XXVIII. OTDK Hadtudományi Szekció eredményei. Forrás: <http://otdt.hu/hu/cms/otdk/xxviiiotdk/eredmenyek#> (Letöltés ideje: 2015.08.19.)

A határrendészet és határvédelem I. tagozatban

- Szilágyi Gábor (ZMNE KLHTK): Magyarországról induló, Balkán felé irányuló gépjárműcsempészet; I. h; tv: Huszek Csaba;
- Vellai István (RTF): A menet közbeni határforgalom-ellenőrzés gyakorlati végrehajtása a Budapest-hegyeshalom vasútvonalon; II. h; tv: Dr. Varga János;
- Kerner Kata (ZMNE KLHTK): Az európai uniós tartózkodási engedélyek hamisításának jellemzői; III. h; tv: Dr. Antal László;
- Kovács Erika (RTF): A magyar és a schengen-vízumok ellenőrzése és kezelése; KD; tv: Hanuska Miklós;
- Verebélyi Balázs (RTF): ADR-szállítmányok államhatáron történő átléptetése; KD; tv: Hanuska Miklós;
- Nagy Dániel Gábor (RTF): Budapesti Határőr Igazgatóság Vasúti Határrendészeti Kirendeltség bemutatása; KD; tv: Hanuska Miklós;
- Benke Györgyi (RTF): Közokirat-hamisítás okmányvizsgálói szemmel a vasúti ellenőrzés során; KD; tv: Dr. Varga János.

A határrendészet és határvédelem II. tagozatban

- Vedó Attila (RTF): Magyarország államhatárának megjelölése 1867-2000; I. h. + KD; tv: Dr. Parádi József;
- Horváth Orsolya (ZMNE KLHTK): A Határország állományának lehetséges feladatai, az azokra történő felkészítés rendszere és továbbfejlesztésének lehetőségei; II. h; tv: Dr. Gubicza József;
- Lédeczy Mónika (ZMNE KLHTK): A Határország idegenrendészeti központjainak illegális migráció kezelésében betöltött szerepe, valamint a Nyírbátori Határőr Igazgatóság Idegenrendészeti Központ feladatai a komplex rendszerben; III. h. + KD; tv: Dr. Tánzos Zsolt;
- Szabó Gergely (ZMNE KLHTK): Ártánd Magyar – Román Közös Kapcsolattartási Szolgálati Hely működése; KD; tv: Dr. Kovács Gábor;
- Szegedi Zoltán (ZMNE KLHTK): Az alternatív energiaforrások felhasználási lehetőségei a Határországnél; KD; tv: Dr. Kovács Gábor;
- Eszenyi Klára (RTF): A szolgálati lovak alkalmazása a Határországnél; KD; tv: Hanuska Miklós;
- Vezdán Csaba (RTF): A Tompai HFK története; KD; tv: Dr. Varga János;
- Berde László (ZMNE KLHTK): Ártánd határátkelőhely története Trianontól napjainkig; KD; tv: Dr. Nagy György.

A határrendészet és határvédelem III. tagozatban

- Balla József (ZMNE KLHTK): Személyazonosítás elmélete és gyakorlata a határforgalom-ellenőrzésben; I. h; tv: Dr. Varga Norbert;
- Szántó Mihály (ZMNE KLHTK): A Határország bünyügyi statisztikája a statisztikai tudományok kialakulása tükrében; II. h; tv: Pusztayné Dr. Jakab Róza;
- Kalmár Ádám (ZMNE KLHTK): A Mohácsi Határrendészeti Kirendeltség folyami határforgalom-ellenőrzésének története és technológiája; III. h; tv: Dr. Horpácsi Ferenc;
- Dóczi Zoltán (ZMNE KLHTK): A Pécsi Határőr Igazgatóság drávai határszakaszának határőrizete, a határrende és a határvízi közlekedésre vonatkozó szabályok az EU külső határán; KD; tv: Dr. Horpácsi Ferenc;

- Egyed Rezső (ZMNE KLHTK): A Balassagyarmati Határőr Igazgatóság együttműködési rendszere, továbbfejlesztésének lehetséges irányai; KD; tv: Dr. Horpácsi Ferenc;
- Baranyai Gábor (ZMNE KLHTK): A terrrorszervezetek jellemzői, tevékenységi körük, a terrorizmus elleni küzdelem határőrségi feladatai; KD; tv: Dr. Horpácsi Ferenc.
A hadtörténelem és rendvédelem-történet tagozatban
- Kutasi Imre (RTF): Végvári rendszer a Magyar Királyságban a török hódoltság idején; KD; tv: Dr. Parádi József.

4. Határrendészeti tudományos diákköri tevékenység, kiemelt figyelemmel az OTDK Had- és Rendészettudományi Szekcióra 2009-2011

A XXIX. OTDK – akkor legújabb – Had- és Rendészettudományi Szekcióját (HRTSZ) első alkalommal a ZMNE Bolyai János Katonai Műszaki Kar (ZMNE BJKMK) rendezte meg, 2009-ben. Az előző konferenciákkal, de különösen a 2007. évi OTDK-val szemben alacsonyabbnak minősíthető a határrendészeti aktivitás. A szekcióban a tíz intézményből összesen bemutatott 80 pályamunka között a határrendészeti hallgatók mindössze hat dolgozatot (7,5%) prezentáltak, a határrendészet és határvédelem tagozatban. Közülük öten a ZMNE hallgatói voltak, csupán egyetlen RTF-es versengett; a tagozatban egy-egy I. és II. helyezést értek el, valamint két különdíjat kaptak. Javította a helyzetet, hogy a Rendészet Társadalomtudományi Kérdései c. tagozatban is szerepelt egy „zrínyis” hallgató, aki II. helyezést ért el és egyúttal különdíjat is kapott.²⁶ (A „zrínyisek” kitétek magukért, hisz’ emlékezzünk: 2008-ban megszűnt a ZMNE-en a határőrszolgálat-képzés. Ellenben tanulságos és a jövőt tekintve megengedhetetlen volt az RTF-es határrendészeti hallgatók passzivitása)

A határrendészet és határvédelem tagozatban

- Lipics László (ZMNE KLHTK, határrendészeti és védelmi vezetői szak): A teljes jogú schengeni csatlakozás, valamint a Határőrség és Rendőrség integrációjának várható hatásai a magyar-osztrák államhatáron; I. h; tv: Dr. Horpácsi Ferenc;
- Andor László (ZMNE KLHTK, határrendészeti és védelmi vezetői szak): Az integrált Rendőrség tovább- és vezetőképzési rendszere, továbbfejlesztési lehetőségei; II. h; tv: Dr. Gubicza József;
- Endrődi Krisztina (ZMNE KLHTK, határrendészeti és védelmi vezetői szak): A rendészeti szerveknél alkalmazott szolgálati kutyák kiképzése; KD; tv: Dr. Gubicza József;
- Varga Balázs (ZMNE KLHTK, biztonság- és védelempolitikai szak): A koszovói albán migráció magyarországi hatása egy volt határőr szemszögéből; KD; tv: Dr. habil. Kiss Zoltán László;
- Tőzsér Gábor (ZMNE KLHTK, határrendészeti és védelmi vezetői szak): Vezetői és forgalmi engedélyek okmányismerete, jellemző hamisításai; tv: Nagy Attila.

²⁶ Kovács László (szerk): A XXIX. OTDK Had-és Rendészettudományi Szekciója – Rezümé-kötet. ZMNE. Budapest, 2009.

Forrás: http://www.zmne.hu/ETDT/XXIXOTDK/DOCS/XXIX_OTDK_Rezume_kotet_vegleges.pdf; (Letöltés ideje: 2015.08.18.)

- Csiszár Balázs (RTF, határrendészeti szak): A kábítószer felfedése a határforgalom-ellenőrzés során; tv: Molnár Ákos.

A rendészet társadalomtudományi kérdései tagozatban

- Jeszenei Hajnalka (ZMNE KLHTK, határrendészeti és védelmi vezetői szak): Vezető-szerepet betöltők és vezető-szerepre készülők a Rendőrségnél; II. h + KD; tv: Dr. Gubicza József.

Tudományos diákköri tevékenységének megkoronázásaként a 40 éves évfordulóját ünneplő RTF rendezhette meg a 2011. évi XXX. Jubileumi OTDK HRTSZ-t. Prof. Dr. Harai Dénes ny. ezredes (ZMNE), az OTDT Had- és Rendészettudományi Szakmai Bizottságának elnöke a konferencia előtti mérlegkészítés során nem kis büszkeséggel fogalmazhatta meg a következőket: „*eddig minden országos konferencián közel száz hallgató vett részt időszere és tudományos igénnyel kidolgozott pályamunkával. Ez is megerősíti, hogy hallgatóink készülnek a katonai és rendészeti hivatásukra. Szabadidejük egy jelentős részét is szakmai kérdések átgondolásával, kidolgozásával és pályázattal töltik.*”²⁷ A HRTSZ-be 11 intézményből 138 benevezés történt, a szakmai bizottság 131 pályamunkát fogadott el, végül 125 pályamunka került bemutatásra. A versenyzők 19 db I., 21 db II. és 10 db III., összesen 50 db helyezést, valamint 54 különdíjat szereztek. Figyelemmel az előző OTDK-n tanúsított passzivitásra, valamint arra is tekintettel, hogy „főiskolai” hallgatóként utolsó alkalommal szerepelhettek a „rendőrtisztis” hallgatók, mennyiségben és minőségben egyaránt kiemelkedőt produkáltak: kizárólag a HRTSZ-ben szerepeltek; 58 pályamunkát mutattak be, amelyekkel nyolc db I., 11 db II. és öt db III. helyezést, valamint 24 különdíjat, összesen 48 elismerést szereztek. A HRTSZ-ben öt határrendészeti hallgató versenyzett. Gazsó Emese: A rendőr lőfegyverhasználata (tv: dr. Verhóczy János). Hamar Zsolt: Cigaretta- és dohányfüst Magyarországon (tv: Molnár Ákos). Kiss Ádám: Határellenőrzés a Mohácsi Folyamszakaszon (tv: Molnár Ákos). Révész János: Az internet segítségével elkövetett szerzői jogok megsértése, valamint a felderítés és bizonyítás nehézségei a cyber-térben; KD (tv: Dr. Vigh András). Sifter Csilla: A rendőri korrupció megjelenésének jellemző okai (tv: dr. Verhóczy János).

5. Határrendészeti tudományos diákköri tevékenység az NKE Rendészettudományi Karán 2012-2015

A 2012. január 1-jén létrehozott Nemzeti Közszerződési Egyetemen „új időszámítás kezdődött” a hallgatói tudományos diákköri tevékenységben is. Az NKE Hadtudományi és Honvédtisztképző Kara (NKE HHK) adott otthont a 2013. évi XXXI. OTDK HRTSZ-nek. Az NKE RTK hallgatói a HRTSZ-ben 29 pályamunkával, 23 elismerést szereztek, közöttük a Határrendészeti Tanszék két versenyzője is.

- Kovács Fruzsina: A határellenőrzés lehetséges fejlődési irányai; II. h; tv: Kiss Lajos;
- Hegedűs Dániel: „Az új szabálysértési törvény bemutatása, változások az előző szabályozáshoz képest – aktualitások”; III. h; tv: Molnár Ákos.²⁸

²⁷ Harai Dénes: i.m.

²⁸ Varga János: A tehetséggondozás gyümölcsei. Határrendészeti Tanulmányok 2013/1. 2-6. o; http://rendeszet.hu/hatarrendeszetitagozat/documents/Tan_X_13-1.pdf; (Letöltés ideje: 2015.08.11.)

A Szent István Egyetem Gazdaság- és Társadalomtudományi Kara (SZIE GTK), valamint az NKE HHK által, Gödöllőn megrendezett 2015. évi XXXII. OTDK HRTSZ-ben hét intézmény kilenc karáról 145 pályamunkát nyújtottak be. Az NKE hallgatói összesen 15 db I., 15 db II. és 10 db III. helyezést értek el, valamint számos különdíjat kaptak.²⁹ Az NKE RTK határrendészeti hallgatói közül III. helyezést ért el: Balog Klaudia, a Vadászat Magyarországon c. dolgozatával; tv: Molnár Ákos.

6. A Hadtudományi Szekció, illetve a Had- és Rendészettudományi Szekció összjegyzéként 1989-2015

HTSZ és HRTSZ rendező intézmények, pályaművek, eredmények 1989-2015							
OTDK	Szekció	Rendező	Pályamű	Helyezés KD		Hr.pm.	Hr.ei.
1989. XIX.	HTSZ	ZMKMF	103	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
1991. XX.	HTSZ	ZMKA	91	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
1993. XXI.	HTSZ	SZRMF	89	n.a.	n.a.	4	7
1995. XXII.	HTSZ	RTF	67	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
1997. XXIII.	HTSZ	ZMNE KLFK	65	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
1999. XXIV.	HTSZ	BJKMF	104	n.a.	n.a.	19	11
2001. XXV.	HTSZ	ZMNE VSZTK	97	45	n.a.	17	21
2003. XXVI.	HTSZ	ZMNE HTK	95	39	n.a.	5	4
2005. XXVII.	HTSZ	ZMNE BJKMFK	109	38	n.a.	7	16
2007. XXVIII.	HTSZ	ZMNE KLHTK	77	40	n.a.	22	24
2009. XXIX.	HRTSZ	ZMNE BJKMK	80	28	17	7	6
2011. XXX.	HRTSZ	RTF	126	51	52	5	1
2013. XXXI.	HRTSZ	NKE HHK	122	42	52	2	2
2015. XXXII.	HRTSZ	NKE és SZIE	135	44	62	1	1
Mindösszesen:			1.360	327	183	89	93
2017. XXXIII.	HRTSZ	NKE RTK	?	?	?	?	?

Jelmagyarázat:

Hr.pm. = határőrizeti/határrendészeti pályaművek száma az összes pályamunkán belül.

Hr.ei. = határőrizeti/határrendészeti pályaművekkel kapott elismerések száma.

Megjegyzések:

1) Egyes rovatok adatai nemlegesek, hiányosak, vagy nem megbízhatóak, ezért ott a „nincs adat” (n.a.) jelölést alkalmaztam.

2) A helyezéseken és különdíjakon kívül szinte minden konferencián számos más elismerést is kiosztottak, így pl. csupán 2015-ben 88 tárgyjalmat.

Az 1989-2015 között 14 alkalommal megrendezett OTDK HTSZ-ben, illetve HRTSZ-ben a hallgatók összesen bemutattak 1.360 pályamunkát, amelyekkel legkevesebb 327 db helyezést és 183 db különdíjat szereztek. A szekcióban 1989 és 2011 között négy alkalommal emelkedett 100 fölé a pályamunkák száma és az addigi legmagasabb értéket a 2011. évi Jubileumi XXX. OTDK-án érte el a szekció. Örvedetes, hogy az NKE 2012. évi megalakulását követően a szekció 2013-ban stabilizálta a 100 feletti adatot (122); sőt, 2015-ben az eddigi legmagasabb értéket produkálta (135). Az elért eredmények ez esetben is kötelezik a mai hallgatókat és mestereiket; ergo: a 2017. évi OTDK-án legkevesebb 135 vagy még több pályamunkát „illik” versenyeztetni a HRTSZ-ben.

²⁹ Forrás: <http://hrtotdk2015.gtk.szie.hu/> (Letöltés ideje: 2016.05.07.)

Összességében, a 14 rendezvényen a felsőoktatási határőr, illetve határrendészeti hallgatók – hangsúlyozom: legkevesebb – 89 pályamunkával vettek részt és ugyancsak legkevesebb 93 elismerést (28 helyezést; 30 különdíjat; három tárgyjutalmat; illetve 32 nem részletezett helyezést, különdíjat, tárgyjutalmat vagy más elismerést) kaptak. Egyúttal emlékeztetek arra, hogy e szekción kívül az OTDK más szekcióiban is eredményesen szerepeltek határőr és határrendészeti hallgatók, lásd pl. Vájlók hallgatót és Nívódíját az 1995. évi XXII. OTDK ÁJT SZ-ben.

A már nevesített hallgatók köszöntése mellett, következzenek a had- és a rendészettudományokban leginkább kiemelkedők – azaz a Pro Scientia Aranyéremmel 1989-től 2015-ig kitüntetettek – sorában két határőr hallgató. Teke András hőr. szds. (ZMKA) 1989-ben: „A Gabcikovo (Bős)-Nagymarosi vízlépcsőrendszer építésének várható hatásai az 1. Határőr Kerület határőrizeti rendszerére”; konzulense Vidus Tibor hőr. ezds. (Győr); Kántor Tibor hőr. zls. (RTF) 1991-ben: A pályamunka címére n.a.; konzulense Dr. Parádi József (RTF) volt.

A tehetség gondozás és annak legfőbb „terepe”, a tudományos diákköri kutatás és alkotás ugyanúgy bipoláris tevékenység, mint a képzés – azaz az oktatás és a nevelés – egésze. Számos tanár, szaktanár, osztályfőnök pedagógiai lelkiismeretessége és segítőkészsége nélkül nem jöhettek volna létre az eredmények. A legkiemelkedőbbek, azaz a Mestertanár Aranyéremmel 1999-2015 között kitüntetett oktatók jegyzéke³⁰ 17 nevet tartalmaz a Had- és Rendészettudományokhoz köthetően. Rajtuk kívül, a tudományos diákköri tevékenységet segítő oktatóknak 1989-től 2015-ig adományozott, más rangos elismeréseket (Kitüntetés kiváló munkáért; Elismerés a tudományos diákköri szervező munkáért; Témavezető Mester; Iskolateremtő Mestertanár; XXX. Jubileumi OTDK Emlékérem; OTDT Aranykitűző)³¹ tartalmazó jegyzékre ugyancsak 17 név került fel. Célszerű feljegyezni, hogy az elismerésben részesítettek között két korábbi határőrtiszt található (mindketten RTF.) Dr. Keserű István: Kitüntetés kiváló munkáért (1989); Dr. Parádi József: Elismerés a tudományos diákköri szervező munkáért (1991), majd Mestertanár Aranyérem (2003).

A tanulmány lezárásaként, a legmélyebb tisztelet hangján szólok a Hallgatókról(!) A kutatásban beazonosítottokról és a névtelenül maradt legjobbokról egyaránt, akik a tanulmányi célkitűzések és követelmények teljesítése során arra törekedtek és törekszenek, hogy minél magasabb szinten elsajátítsák a határrendészeti szakmai, vezetői, kiképzői, idegen nyelvi, informatikai és más kompetenciákat. A legjobbak közötti legjobbokról, az ifjú-tudósokról, akik időt és energiát nem sajnálva azon fáradoztak/fáradoznak, hogy kialakítsák önmagukban a rendészettudományos szemlélet és gondolkodás alapjait, elsajátítsák a kutatás-módszertan elveit és gyakorlatát, „megízleljék” a kutatási eredményeket és sikerélményeket, 's elkötelezett híveivé váljanak a rendészettudományak és a Jövő tudósgenerációinak.

³⁰ Forrás: <http://otdt.hu/hu/cms/kituntetesek/mestertanar-aranyerem/mestertanar-aranyerem-kituntettek-2015/> (Letöltés ideje: 2015.07.31.)

³¹ Forrás: <http://otdt.hu/hu/cms/kituntetesek/az-otdt-egyeb-kituntetesei/> (Letöltés ideje: 2015.07.31.)